

Centrum voľného času - Regionálne centrum mládeže v Košiciach je školské zariadenie, rozpočtová organizácia zriadená Košickým samosprávnym krajom. Poslaním Centra je profesionálna podpora práce s mládežou v košickom kraji. Pri naplňaní poslania nášho Centra používame metódy neformálneho vzdelávania. Vytvárame pre mladých ľudí možnosti na zvyšovanie ich kompetencií, získavanie informácií, nových zručností prostredníctvom akreditovaných školení, seminárov, workshopov, konferencií, výstav a besied. Oslouvujeme mladých ľudí s témou participácie, občianstva, ľudských práv, dobrovoľníctva a medzinárodnej mobility. Sme aktívni aj vo vyhľadávaní a práci s talentovanými mladými ľuďmi v oblastiach vizuálneho umenia, vedy a techniky. Organizujeme dlhodobé športové súťaže, krajské kolá predmetových olympiád a postupových súťaží MŠ SR. Spolupracujeme s významnými akademickými a vedeckými organizáciami. Centrum je členom medzinárodnej siete mládežníckych centier ENYC čo vytvára dobré podmienky pre rozvoj rôznych foriem spolupráce so zahraničnými partnermi.

Kontakt: CVČ-RCM, Strojárska 3, 040 01 Košice

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT) bolo zriadené 15. júna 2007 ako nový útvar **Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**. Jeho poslaním je predovšetkým popularizovať vedu a techniku na celoslovenskej úrovni i smerom k zahraničiu, zvyšovať prestíž a celospoločenské uznanie vedeckých a technických pracovníkov ako hlavných tvorcov ekonomickej prosperity krajiny, objasňovať ciele a výsledky výskumu a vývoja s dôrazom na slovenskú scénu, podporovať dialóg vedcov a širokej verejnosti, ako aj zvyšovať záujem mladých ľudí o vedu a vedeckú kariéru.

NCP VaT spolupracuje s Ministerstvom školstva SR pri organizovaní podujatí v rámci **Týždňa vedy a techniky na Slovensku**, zabezpečuje prevádzku Centrálného informačného portálu pre výskum, vývoj a inovácie, vydáva elektronické noviny **Vedecký kaleidoskop**.

V priebehu krátkeho času sa podarilo NCP VaT uviesť do života niekoľko zaujímavých aktivít. S pozitívnou odozvou verejnosti sa stretla nielen **Vedecká cukráreň**, ale aj **VEDA V CENTRE** – cyklus stretnutí odbornej i laickej verejnosti s osobnosťami vedy pri káve.

Projekt **Vedecká cukráreň** organizuje NCP VaT v spolupráci s o. z. **Mladí vedci Slovenska**.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, CVTI SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava
Tel./fax: +421 2 69 253 129
E-mail: ncpva@cvtisr.sk
Web: www.vedatechnika.sk
www.cvtisr.sk

KOŠICKÁ VEDECKÁ CUKRÁREŇ

Host'om vedeckej cukrárne
dňa 19. marca 2015 bude
RNDr. Alena Petrvalská, PhD.

**Téma vedeckej debaty:
JASKYNE MIESTA,
KDE JE SVETLO VZÁCNE**

Pozývame Vás do vedeckej cukrárne dňa
19. marca 2015 o 13:00 hod.

Miesto konania:
Centrum voľného času—RCM
Strojárska 3, Košice

Čo je vedecká cukráreň (Junior Café Scientifique)?

Vedecká cukráreň je to isté, ako je vedecká kaviareň (Café Scientifique), ktorá je určená dospelým záujemcom o neformálne debaty o vede a technike. Rozdiel je len v tom, že do vedeckej cukrárne chceme pozývať predovšetkým mladých ľudí - žiakov základných a stredných škôl. Vedecká cukráreň vytvára jedinečnú príležitosť pre žiakov stretnúť popredných slovenských alebo zahraničných vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí „vedeckej cukrárne“ a spoločne diskutovať a vysvetľovať si aktuálne témy a podnetné otázky vo vede a technike.

Vedecké cukrárne podobne ako vedecké kaviarne (sú to večerné stretnutia vedcov a verejnosti v kaviarňach, v divadlách - teda v priestoroch mimo akademickej pôdy) sa realizujú v prístupnejšej podobe, ako sú vedecké prednášky. Vedecká cukráreň zábavnou a priateľskou formou zapája žiakov do vedeckej diskusie. Vedecké cukrárne sú prístupné žiakom vo veku od 12 do 18 rokov a ich pedagógom.

Formát vedeckej cukrárne je veľmi jednoduchý. Pozvaní vedci prednesú 20 až 30 - minútovú prednášku o danej téme s cieľom zaujať účastníkov danou problematikou. Potom je vytvorený dostatočný časový priestor na debatu. Témy vedeckých cukrární sú vyberané podľa aktuálnosti - génové manipulácie, biotechnológie, globálne otepľovanie, astronómia, robotika, umelá inteligencia, rozvoj informačných technológií, nanotechnológie a pod.

Na spríjemnenie atmosféry vedeckej cukrárne a vytvorenie neformálneho prostredia sa počas debaty podáva čaj, minerálka, a koláčiky. Trvanie jedného stretnutia nie je dlhšie ako 90 až 120 minút.

Vedecké cukrárne sú spoločným projektom **Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti CVTI SR a o. z. Mladí vedci Slovenska**. Organizátorom vedeckých cukrární v Košickom kraji je **Centrum voľného času-RCM Strojárska 3 v Košiciach**. Tieto organizácie garantujú vysokú kvalitu organizačnej a odbornej úrovne vedeckých cukrární. V súčasnosti sa v SR realizujú vedecké cukrárne v Bratislave a v Košiciach.

Centrum voľného času — RCM
Strojárska 3, 040 01 Košice
tel: 0556223820, 055488801

Koho sme pozvali do vedeckej cukrárne dňa 19. marca 2015 ?

RNDr. Alena Petrvalská, PhD.

Absolvovala pedagogické štúdium biológie a geografie na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach v rokoch 2001-2006, a doktorandské štúdium v odbore fyzická geografia geoekológia na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave (r. 2012). Od roku 2007 pracuje ako vedecko-pedagogický zamestnanec na Ústave geografie Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach. Časť svojho štúdia v rámci programu ERASMUS absolvovala na Univerzite v Kolíne na Rýnom. Počas svojho pôsobenia na univerzite sa zúčastnila niekoľkých vedeckých a študijných pobytov a stáží na Univerzite v Kolíne nad Rýnom (2008, 2011, 2013), na Českej geologickej službe v Prahe (2010), vo Windsore (2009), na ZARCK v Postojnej v Slovinsku (2012), v čínskom Guiline a Chongquigu (2012, 2013) či v Trebinje – Bosna a Hercegovina (2014). Vo svojej vedeckej činnosti sa venuje štúdiu krasového reliéfu prevažne krasových depresí – závrťov, ich morfometrii a klasifikácii, výskumu jaskýň a pôsobeniu človeka v krasových územiach. Mapovaniu a výskumu jaskýň sa v uplynulých rokoch venovala na Slovensku, v Nemecku, v Číne a Mexiku.

JASKYNE MIESTA, KDE JE SVETLO VZÁCNÉ

Jaskyne sú prirodzenou súčasťou krasových území, obývaných aj neobývaných. V minulosti ich človek využíval ako úkryt pred nepriaznivým počasím, ako obradné miesta, či v neskorších časoch ako sklady potravín, v niektorých častiach sveta (napr. v Číne) sú aj v súčasnosti využívané ako pietne miesta. Dnes je väčšina z nich chránená a prebieha v nich intenzívny výskum jaskynnej výzdoby, skvapovej vody, podzemných vodných tokov, špecifickej jaskynnej klímy, fauny aj flóry. Sú fascinujúce svojimi priestormi, vlhkým vzduchom, prítomnosťou netopierov aj neviditeľných foriem života, no aj svojim vznikom a v mnohých prípadoch aj rozmermi. V prednáške Vás prevedieme problematikou nielen ich vzniku a mapovania, ale virtuálne spoznáme aj niektoré z nich, ktoré prednášajúca navštívila.